

Fakultet for medisin og helsevitenskap
Institutt for psykisk helse
RKBU Midt Norge – Regionalt kunnskapssenter for barn og unge-
Psykisk helse og barnevern

Vår dato	Vår referanse
20.02.2020	2020/6940
Deres dato	Deres referanse
19.11.2019	19/4272

Det Kongelige Helse- og
omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse - endring i Forskrift 19. oktober 2018 nr. 1584 om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Høringssvar fra de regionale kunnskapssentrene for barn og unge- psykisk helse og barnevern RKBU Nord, RKBU Vest og RKBU Midt-Norge.

RKBU Nord, RKBU Vest og RKBU Midt-Norge er positive til at endringsarbeid også kan gjøres i 1.linjetjenestene. Det gjøres mye godt endringsarbeid i disse tjenestene allerede, og det er viktig å synliggjøre muligheten.

Vi ser imidlertid flere aspekter ved forslaget som vi mener må endres:

Tydelighet:

- Forslaget pålegger ikke kommunene en ny plikt og kommunene står fritt til å organisere sine tjenester som de finner mest hensiktsmessig. Denne utydelighet kan bli vanskelig å håndtere i kommunene fordi det åpner for ulik forståelse mellom faggrupper, på tvers av tjenester og tjenestenivåer. Utydeligheten kan føre til at ansvaret kan bli skjøvet nedover i systemet uten styring og rammer. En konsekvens kan bli at helsesykepleiere opplever press fra flere hold og føle utilstrekkelighet i jobben.
- Det er viktig med koordinering av tjenester, effektiv ressursbruk og redusert fragmentering, men forslaget oppfattes som utydelig i forhold til om det er helsestasjon-/skolehelsetjenesten som skal ha koordineringsansvar. Hvilken type vanske/problematiske skal de da koordinere, hvilke verktøy skal de bruke og hvilken type oppfølging skal gis? Koordinering er også ressurskrevende, og forslaget sier ikke hvordan ressursbehovet skal dekkes.
- Forslaget definerer ikke hva som skiller mellom endringsarbeid/intervensjon/behandling, noe som gir uklar og ulik oppfattelse av hvilke oppgaver man her åpner for.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
Postboks 8905 7491 Trondheim	postmottak@mh.ntnu.no	Olav Kyrres gate 9 Medisinsk-teknisk forskningscenter	+47 73595000	Tove Opdal
Norway	www.ntnu.no/iph			

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

- Forslaget er definert under helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, men det defineres ikke på hvilket forebyggingsnivå dette skal foregå, heller ikke hvilke tilstander dette gjelder.

Tilførsel av ressurser:

- Vi setter spørsmålstegn ved om endringen leder til mindre fragmenterte og søyleorienterte tjenester uten at det skal tilføres mer ressurser til oppbyggingen/ endringen som foreslås.
- Notatet nevner at helsestasjons- og skolehelsetjenesten er styrket med mer ressurser. Vår erfaring er at i praksis opplever kommuner dette som "relativt", i og med at flere oppgaver er også kommet til.
- Vi stiller oss undrende til at forslaget mener at tjenestenes forebyggende fokus ikke svekkes med denne innføringen. Det sier seg selv at om mange helsesykepleiere bruker mer tid på behandling blir det mindre tid på primær forebyggende tiltak.
- En utvidelse av oppgaver krever kompetanseheving, derfor er det viktig at en endring medfører økte ressurser.

Forsvarlighet:

- Alle kan drive endringsarbeid, men det er bare psykologer og psykiatere som kan drive behandling. Det virker ikke som forslaget tar hensyn til dette. I hvilken grad og hvordan skal kommunen sikre at behandlingen som gis er forsvarlig?
- Forutsetningene for å kunne gi et godt behandlingstilbud er at man har god gjenkjenneleskompetanse og evne til differensialdiagnostisk utredning. Hvordan skal dette ivaretas?
- Det må tydeliggjøres hvilke indikatorer som må ligge til grunn for at det er trygt nok å behandle på førstelinjenivå og når man skal henvise videre.

Hensiktsmessighet:

- Endringsforslaget oppfattes som lite hensiktsmessig, og andre tiltak vil være mer effektive og klokere grep for å svekke søyleorganisering og fragmenterte tjenester i kommunen. RKBU får ofte tilbakemelding fra kommuner om at de opplever at andre (for eksempel spesialisthelsetjenestene) dytter mer ansvar for behandling av pasienter til kommunehelsetjenestene, og dette endringsforslaget kan åpne opp for at det vil skje i enda større grad.

På vegne av RKBU Nord, RKBU Vest og RKBU Midt-Norge

Odd Sverre Westbye
Senterleder
RKBU Midt-Norge

Kjersti Sandnes
Universitetslektor
Regional koordinator sped- og småbarnssatsningen

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskrevne signaturer